

Wymagania edukacyjne z języka łacińskiego do nowej podstawy programowej.

(kl. Biologiczno - chemiczne)

Temat lekcji	oceny				
	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
Wymowa i akcent w języku łacińskim	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna zasady wymowy i akcentowania w języku łacińskim - odczytuje pojedyncze łacińskie słowa, jednak popełnia liczne błędy w wymowie i akcencie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna zasady wymowy i akcentowania w języku łacińskim - odczytuje pojedyncze łacińskie słowa, choć popełnia nieliczne błędy w wymowie lub akcencie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna zasady wymowy i akcentowania w języku łacińskim - odczytuje ciągły tekst łaciński, jednak popełnia nieliczne błędy w wymowie i akcencie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna zasady wymowy i akcentowania w języku łacińskim - odczytuje ciągły tekst w języku łacińskim, popełnia jednak pojedyncze błędy w wymowie lub akcencie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna zasady wymowy i akcentowania w języku łacińskim - bezbłędnie odczytuje ciągły tekst w języku łacińskim.
Przekład tekstu łacińskiego.	<p>Dotyczy tekstów tłumaczonych podczas całego cyklu kształcenia:</p> <p>Uczeń nie w pełni rozumie tekst łaciński. Przekład zawiera błędy, opuszczenia lub niezbyt trafnie dobrane znaczenia poszczególnych wyrazów, dokonany jest słabą polszczyzną.</p>	<p>Dotyczy tekstów tłumaczonych podczas całego cyklu kształcenia:</p> <p>Uczeń rozumie tekst łaciński i umie oddać jego treść po polsku, choć przekład zawiera błędy, opuszczenia, niezbyt trafnie dobrane znaczenia poszczególnych wyrazów, jest nie do końca przemyślany, niejednorodny stylistycznie, dokonany słabą polszczyzną.</p>	<p>Dotyczy tekstów tłumaczonych podczas całego cyklu kształcenia:</p> <p>Uczeń rozumie tekst łaciński w całości i w poszczególnych fragmentach, tłumaczy używając dość poprawnego języka, popełnia jednak nieliczne błędy w doborze słownictwa oraz tłumaczeniu poszczególnych fraz.</p>	<p>Dotyczy tekstów tłumaczonych podczas całego cyklu kształcenia:</p> <p>Uczeń rozumie całość tekstu łacińskiego i potrafi go przełożyć na język polski, dba o precyzję i spójność przekładu.</p>	<p>Dotyczy tekstów tłumaczonych podczas całego cyklu kształcenia:</p> <p>Uczeń rozumie całość tekstu łacińskiego i potrafi go przełożyć na język polski, dba o precyzję, spójność i kompozycję przekładu. Stara się oddać w przekładzie cechy stylu i języka autora.</p>
Znajomość słownictwa łacińskiego (w tym związanego z dziedziną biologii i medycyny).	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna 40 % spośród wszystkich słówek wskazanych przez nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> - zna 51 % spośród wszystkich słówek wskazanych przez nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> - zna 71 % spośród wszystkich słówek wskazanych przez nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> - zna 90 % spośród wszystkich słówek wskazanych przez nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> - zna 98 % spośród wszystkich słówek wskazanych przez nauczyciela
Temat i końcówka czasownika. Koniugacje I-IV: indicativus, infinitivus, imperativus praesentis activi, supinum. Formy podstawowe czasownika. Zaimki osobowe i zaimek zwrotny.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyodrębnia temat czasownika - odmienia czasowniki I-IV koniugacji w indicativus praesentis activi - tworzy imperativus praesentis activi od czasowników I-IV kon. - wie, co wchodzi w zakres 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na ocenę dop., a ponadto: - zna odmianę i zastosowanie zaimków osobowych i zaimka zwrotnego - rozpoznaje w tekście łacińskim i opisuje indicativus, infinitivus, 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - uzupełnia zdania łacińskie odpowiednio dobranymi formami czasowników lub zaimków - tworzy infinitivus od form osobowych czasowników. 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - tłumaczy na język łaciński proste zdania z zastosowaniem poznanych form 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - bezbłędnie tłumaczy na język łaciński rozbudowane zdania z zastosowaniem poznanych form gramatycznych i słownictwa

	<p>form podstawowych czasownika</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi wymienić zaimki osobowe 	<p>imperativus praesentis act., supinum oraz formy zaimków osobowych i zaimka zwrotnego.</p>			
<p>Deklinacja I. Wyjątki rodzaju męskiego I deklinacji. Słowo posiłkowe esse. Orzeczenie imienne. Przyimki łączące się z accusatiwem i ablatiwem.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna łacińskie przypadki i ich funkcje w zdaniu - wie, jakie rzeczowniki należą do I dekl. oraz ma wiedzę o wyjątkach rodzaju męskiego tej deklinacji. - potrafi odmieniać rzeczowniki I dekl. w sing. i plur. - zna odmianę w czasie praesens czasownika esse - wie, z jakimi przypadkami łączą się przyimki „in” i „de” 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na ocenę dop., a ponadto: - zna zasady dot. orzeczenia imiennego i potrafi je stosować - rozpoznaje w tekście łacińskim formy rzeczowników I dekl. - rozpoznaje w tekście i prawidłowo tłumaczy orzeczenie imienne. 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - przekształca zdania łac. w sing. na plur. i na odwrót - potrafi uzupełniać zdania łac., także zawierające orzeczenie imienne, prawidłowo dobranymi formami rzeczowników i przymiotników I dekl. 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - tłumaczy na język łac. proste wyrażenia i zdania zawierające formy rzeczowników i przymiotników I dekl. i czasownika esse, w tym orzeczenie imienne - potrafi układać pytania do zdań łac. 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - tłumaczy na język łaciński rozbudowane zdania zawierające formy rzeczowników i przymiotników I dekl. - tłumaczy na język łaciński zdania z orzeczeniem imiennym
<p>Rzeczowniki i przymiotniki II dekl.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, jakie rzeczowniki i przymiotniki należą do II dekl., potrafi je odmieniać w sing. i plur. - potrafi wymienić zaimki dzierżawcze 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na ocenę dop., a ponadto: - zna zasady dot. odmiany w deklinacjach - zna i potrafi odmieniać zaimki dzierżawcze - rozpoznaje w tekście łac. i prawidłowo określa formy rzeczowników i przymiotników II dekl. 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - przekształca zdania w sing. na plur. i na odwrót 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - układa pytania do łac. zdań zawierających przerobiony materiał gramatyczny - odmienia rzeczowniki i przymiotniki należące do różnych deklinacji 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - tłumaczy na język łaciński rozbudowane zdania zawierające formy I i II dekl. - tłumaczy na język łaciński zdania z orzeczeniem imiennym zawierające formy I i II dekl.
<p>Indicativus imperfecti i futuri I activi I-IV kon. oraz czasownika esse.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, jak funkcjonuje czas imperfectum i potrafi odmieniać w tym czasie czasowniki I-IV kon. oraz czasownik esse - odmienia w czasie futurum I czasowniki I-IV kon. oraz czasownik esse 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na ocenę dop., a ponadto: - rozpoznaje w tekście łac. i opisuje formy czasowników w imperfectum i futurum I oraz prawidłowo je tłumaczy - podaje na podstawie jednej 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - zamienia zdania łac. z orzeczeniami w praesens na imperfectum i futurum I - przekształca zdania łac. w imperfectum lub futurum I zmieniając orzeczenie na praesens 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - tłumaczy na język łac. zdania zawierające formy czasowników w praesens, imperfectum i futurum I - potrafi postawić pytanie do każdego wyrazu w łacińskim zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - tłumaczy na język łaciński rozbudowane zdania zawierające formy czasów imperfectum i futurum I

		<p>formy czasownika analogiczne formy w pozostałych znanych sobie czasach</p>			
<p>Indicativus imperfecti, praesentis i futuri I passivi. Accusativus duplex, nominativus duplex. Nominativus cum infinitivo (n.c.i.)</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odmienia czasowniki I-IV kon. w indicativus praesentis, imperfecti i futuri I passivi - na podstawie podanej formy czasownika w stronie czynnej tworzy analogiczną formę w stronie biernej - zna budowę konstrukcji n.c.i. - prawidłowo tłumaczy n.c.i. na język polski - wie, po jakich czasownikach w passivum występuje n.c.i. i jak należy je tłumaczyć 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na ocenę dop., a ponadto: - rozpoznaje w tekście łąc., potrafi opisać i prawidłowo tłumaczyć formy czasowników w passivum - potrafi zamienić zdanie w stronie czynnej na stronę bierną - rozpoznaje w tekście łąc. zdania zawierające konstrukcję n.c.i. i prawidłowo je tłumaczy 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - rozpoznaje w tekście łąc. konstrukcję accusativus duplex oraz nominativus duplex, prawidłowo je tłumaczy - zamienia zdania w stronie czynnej na stronę bierną oraz zdania w stronie biernej na stronę czynną - tłumaczy zdania w stronie biernej z języka polskiego na język łąc. 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - potrafi zamienić accusativus duplex na nominativus duplex i na odwrót - tłumaczy na język łąc. zdania zawierające konstrukcję accusativus duplex i nominativus duplex - tłumaczy zdania zawierające n.c.i. na język łąc. - potrafi zamienić konstrukcję a.c.i. na n.c.i 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łaciński rozbudowane zdania zawierające n.c.i. - potrafi zamienić konstrukcję a.c.i. oraz n.c.i. ze strony czynnej na bierną - potrafi zamienić konstrukcję a.c.i. oraz n.c.i. ze strony biernej na czynną
<p>Deklinacja III – typ spółgłoskowy, typ samogłoskowy.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, jakie rzeczowniki należą do typu spółgłoskowego, a jakie do typu samogłoskowego III deklinacji, potrafi na bazie form podstawowych rozpoznawać przynależność do typu spółgłoskowego i samogłoskowego III deklinacji - odmienia w sing. i plur. rzeczowniki typu spółgłoskowego oraz rzeczowniki i przymiotniki typu samogłoskowego III deklinacji 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na ocenę dop., a ponadto: - rozpoznaje w tekście łacińskim, prawidłowo określa i tłumaczy formy rzeczowników i przymiotników III deklinacji. 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - uzupełnia zdania łacińskie prawidłowo dobranymi formami rzeczowników typu spółgłoskowego i samogłoskowego oraz przymiotników III deklinacji 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - potrafi odmieniać rzeczowniki typu spółgłoskowego i samogłoskowego III deklinacji w parze z przymiotnikami I, II i III deklinacji - tłumaczy na język łaciński zdania zawierające formy rzeczowników typu spółgłoskowego i samogłoskowego oraz przymiotników III deklinacji. 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łaciński zdania z konstrukcją a.c.i. oraz n.c.i. zawierające formy rzeczowników i przymiotników III dekl. typu spółgłoskowego i samogłoskowego

<p>Deklinacja III – typ mieszany</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, jakie rzeczowniki należą do typu mieszanego III deklinacji, potrafi na bazie form podstawowych rozpoznać przynależność do typu mieszanego III deklinacji - odmienia w sing. i plur. rzeczowniki typu mieszanego III deklinacji 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na ocenę dop., a ponadto: - rozpoznaje w tekście łacińskim, prawidłowo określa i tłumaczy formy rzeczowników i przymiotników III deklinacji - potrafi porządkować rzeczowniki III deklinacji wg trzech typów odmian. 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - uzupełnia zdania łacińskie prawidłowo dobranymi formami rzeczowników trzech typów odmian oraz przymiotników III deklinacji 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - odmienia rzeczowniki typu spółgłoskowego, samogłoskowego i mieszanego III deklinacji w parze z przymiotnikami I, II i III deklinacji - tłumaczy na język łaciński zdania zawierające formy rzeczowników trzech typów odmian oraz przymiotników III deklinacji. 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - odmienia w sing. i plur. - tłumaczy na język łaciński zdania z a.c.i oraz n.c.i. zawierające formy rzeczowników typu spółgłoskowego, samogłoskowego i mieszanego oraz przymiotników III dekl.
<p>Coniunctivus praesentis activi i passivi.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi odmieniać czasowniki w coniunctivus praesentis, activi i passivi 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na ocenę dop., a ponadto: - rozpoznaje w tekście łacińskim, prawidłowo określa i tłumaczy formy coniunctivus praesentis, activi i passivi 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - zamienia na coniunctivus wskazane formy czasowników w indicativus zachowując osobę, liczbę, czas i stronę podanych czasowników - uzupełnia zdania łacińskie prawidłowo dobranymi formami czasowników w coniunctivus 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - tłumaczy na język łaciński zdania zawierające formy coniunctivus activi i passivi poszczególnych czasów 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - tłumaczy na język łaciński rozbudowane zdania z formami czasowników w coniunctivus - bezbłędnie stosuje w tłumaczonych zdaniach wszystkie poznane formy koniugacyjne i deklinacyjne (czasowniki we wszystkich czasach w stronie czynnej i biernej, rzeczowniki i przymiotniki I, II i III dekl., zaimki)
<p>Deklinacja IV i V</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi rozpoznać na bazie form podstawowych rzeczowniki IV i V deklinacji - potrafi odmieniać rzeczowniki IV i V deklinacji 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na ocenę dop., a ponadto: - rozpoznaje w tekście łacińskim, prawidłowo określa i tłumaczy formy rzeczowników IV i V deklinacji 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - uzupełnia zdania łacińskie prawidłowo dobranymi formami rzeczowników IV i V deklinacji - do wskazanych form IV i V dekl. podaje analogiczne formy I i II dekl. 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - odmienia rzeczowniki IV i V deklinacji w połączeniu z przymiotnikami innych deklinacji - uzupełnia zdania łacińskie prawidłowo dobranymi formami rzeczowników IV i V 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - tłumaczy na język łaciński rozbudowane zdania bezbłędnie stosując formy wszystkich deklinacji oraz formy koniugacyjne

				deklinacji - tłumaczy na język łaciński zdania zawierające formy rzeczowników IV i V deklinacji	
Participium praesentis activi- imiesłów czynny czasu teraźniejszego. Składnia imion miast.	Uczeń: - potrafi utworzyć participium praesentis activi od czasowników I – IV koniugacji, odmienić przez przypadki i prawidłowo przetłumaczyć na język polski - zna reguły rządzące składnią imion miast - prawidłowo stosuje reguły dotyczące składni imion miast stawiając podaną nazwę w odpowiednim przypadku	- jak na ocenę dop., a ponadto: - rozpoznaje w tekście łacińskim formy participium praesentis activi, prawidłowo je określa oraz tłumaczy - rozpoznaje w tekście łacińskim i prawidłowo tłumaczy składnię imion miast	- jak na niższe oceny, a ponadto: - zamienia participium praesentis activi na participium futuri activi i na odwrót - uzupełnia zdania łacińskie prawidłowo dobranymi formami participium praesentis activi	- jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łaciński zdania zawierające formy participium praesentis activi - tłumaczy na język łaciński zdania zawierające składnię imion miast prawidłowo stosując jej reguły	- jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łaciński rozbudowane zdania stosując w nich wszystkie poznane imiesłowy - zna łacińskie wersje nazw miast podane przez nauczyciela na lekcji
Gerundium. Zaimki wskazujące: hic, ille, iste ipse.	Uczeń: - tworzy gerundium we wszystkich przypadkach od czasowników I – IV koniugacji oraz prawidłowo tłumaczy na język polski - odmienia przez przypadki zaimki hic, ille, iste, ipse	- jak na ocenę dop., a ponadto: - rozpoznaje w tekście łacińskim, prawidłowo określa i tłumaczy formy gerundium - rozpoznaje w tekście łacińskim, prawidłowo określa i tłumaczy formy zaimków hic, ille, iste ipse	- jak na niższe oceny, a ponadto: - prawidłowo rozróżnia formy gerundium i gerundivum - uzupełnia zdania łacińskie prawidłowo dobranymi formami gerundium - uzupełnia zdania łacińskie prawidłowo dobranymi formami zaimków hic, ille, iste, ipse	- jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łaciński zdania zawierające formy gerundium - tłumaczy na język łaciński zdania zawierające formy zaimków hic, ille, iste, ipse - przekształca wyrażenia z gerundivum na wyrażenia z gerundium i na odwrót	- jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łaciński rozbudowane zdania zawierające gerundium w różnych formach - tłumaczy na język łaciński zdania z a.c.i. oraz n.c.i. zawierające zaimki hic, ille, iste, ipse
Stopniowanie przymiotników. Tworzenie i stopniowanie przysłówków. Ablativus comparativus. Genetivus partitivus.	Uczeń: - potrafi tworzyć stopień wyższy i najwyższy od łacińskich przymiotników oraz tłumaczyć te formy na język polski - tworzy i stopniuje	- jak na ocenę dop., a ponadto: - odmienia przez przypadki przymiotniki w stopniu wyższym i najwyższym - potrafi rozpoznać i	- jak na niższe oceny, a ponadto: - potrafi dostosować formy przymiotników w różnych stopniach do form rzeczowników (w liczbie,	- jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łaciński zdania zawierające różne formy przymiotników i przysłówków oraz ablativus comparativus i genetivus	- jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łaciński zdania z a.c.i. oraz n.c.i. zawierające przymiotniki i przysłówki w różnych

	<p>przysłówki oraz tłumaczy różne ich formy na język polski</p> <ul style="list-style-type: none"> - prawidłowo rozpoznaje i określa formy przymiotników i przysłówków w różnych stopniach 	<p>prawidłowo przetłumaczyć łacińskie wyrażenia z ablativus comparativus oraz genetivus partitivus</p>	<p>rodzaju i przypadku)</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi wyrazić porównanie przez ablativus comparativus - potrafi samodzielnie stosować genetivus partitivus 	<p>partitivus</p>	<p>stopniach</p> <ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie tworzy łacińskie zdania stosując w nich formy przymiotników i przysłówków w różnych stopniach
<p>Sentencje i zwroty łacińskie.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna 40 % spośród wszystkich sentencji i zwrotów wskazanych przez nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> - zna 51 % spośród wszystkich sentencji i zwrotów wskazanych przez nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> - zna 71 % spośród wszystkich sentencji i zwrotów wskazanych przez nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> - zna 90 % spośród wszystkich sentencji i zwrotów wskazanych przez nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> - zna 98 % spośród wszystkich sentencji i zwrotów wskazanych przez nauczyciela